

המטריצה

מטרות

1. תרגול ההיגיון של המטריצה
2. הטמעת המטריצה בכלי לשינוי מתווה פעילות בהתאם לסקר סיכונים
3. עמידה על הקשיים שמשבצות האפורות מעלות וחידוד חשיבותו של שיקול הדעת בהן

עזרים

- סרטון https://www.10.tv/the_next_disaster
- כרטיסיות עם מקרים מתוך הסרטון
- מטריצה (היעזרו ביצירתיות שלכם, מצורף נספח אך עדיף שיהיה יותר אינטרקטיבי)
- כרטיסיות תאונות שקרו בתנועה
- לוח + טוש ללוח
- העשרה – כללים בהעברת משחק

מהלך:

1. **רואים סרטון** אסונות – יש די אן איי של רשלנות
2. **דיון:**
  - למה אתם חושבים שדברים מתנהלים ככה?
  - מה מביא אנשים לקבל החלטות מסכנות חיים?
  - זה כי הם אנשים רעים? לא אכפת להם?
  - איזו מחשבה מובילה אותם?

למדריך.ה: תאונות רשלניות לא קורות כי אנשים התכוונו אליהן, הן קורות כי העדיפו להאמין ש"יהיה בסדר", ולא האמינו שבמשמרת שלהם משהו נורא יכול לקרות. בתנועה, אנחנו משתמשים במטריצה בכלי שעוזר לנו לקבל החלטות קונקרטיות, בלי להסתמך על המזל, אלא על **שיקול הדעת** שלנו. חשוב שרשלנות לא תוצג כרצף של החלטות שרק מטומטמים מקבלים אותן – זה התרחקות מאחריות!

3. **פותרים פלקט של מטריצה** (אפשר בעזרת בריסטולים צבעוניים + כרטיסיות/ לצייר על הלוח + כרטיסיות עם מגנטיים/סלוטייפ)
לוקחים כרטיסיות שכתובים עליהן האסונות שהופיעו בסרטון. על כל כרטיסיה בוחנים איפה אפשר היה להניח אותה בזמן תכנון הפעילות בה אירע האסון, ואיך אפשר היה להזיז אותה בציר לכיוון סיכון נמוך יותר – גם מבחינת סיכוי וגם מבחינת חומרה.
השאלות שצריכות להישאל:
  - איפה הייתם מניחים?
  - האם להפחית את הסיכוי או את החומרה?
  - אם אי אפשר, איך מחליטים אם לקיים פעילות? (לא להתעמק יותר מדי, אח"כ חוזרים לזה)

למדריך.ה: לשים לב שהדיון לא מלמד את החניכים שצריך לא לקיים פעילות כי הכל מסוכן. אכן כל דבר מסוכן, אבל אנחנו נקיים פעילויות שאנחנו מוכנים לקחת עליהן אחריות ושנחנו ידעים שעשינו הכל כדי להפחית את הסכנה.

4. מתחלקים לשתי קבוצות ועושים את אותה פעולה עם כרטיסיות של תאונות שקרו בתנועה.

5. חוזרים למעגל. מציגים את כל הכרטיסיות שהניחו בתחום האפור בלבד.

אמור: התחום האפור הוא המסוכן ביותר, והוא זה שמוליד את רוב התאונות היומיומיות. לתאונות אלה אתם הכי חשופים. בואו ננסה למצוא כלים משותפים להתמודדות עם האיזור הזה של הסכנה. אנחנו נעבור עכשיו מקרה מקרה ונרשום לעצמינו כלים לקבלת החלטות כשצריך להפעיל שיקול דעת.

6. דיון על כל כרטיסיה:

- אי אפשר להזיז אותה מהאפור?
- אם הפעילות נמצאת במשבצת אפורה, מה אתם חושבים שצריך לעשות בשביל לקבל החלטה אם לקיים פעילות או לא? אילו שאלות צריך לשאול בשביל להיות בטוחים שאפשר? **(לרשום על**

הלוח)

❖ לדוגמא:

האם ארגיש בנוח לספר להורי החניכים שזו הפעילות שהדרכת אותם לעשות?

האם התייעצתי עם גורם נוסף?

האם זה עומד בכללים להעברת משחק?

7. סיכום:

- אנו מתכנסים בתנועה כדי לקיים מפגש ופעילויות משותפות, ובכל דבר יש סכנה. המטריצה נועדה לעזור לנו לקבל החלטות שקולות ולקיים סקר סיכונים ובהתאם לכך לפעול
- צריך לשנות פעילות כדי להקטין את הסיכון ולהמעיט בחומרת הפגיעה(להזיז מהמשבצת האפורה)
- אם לא הצלחנו לעשות את זה, עלינו להבין ששיקול הדעת שלנו הופך להיות הגורם המכריע